

Landelijk dialoog medezeggenschap

Aanbevelingen om op jouw instelling het gesprek aan te gaan

Betrokkenheid medezeggenschap

Het informele gesprek & transparantie

- Hoe wordt de raad vroegtijdig betrokken bij de besluitvorming? Voorbeelden zijn een regelmatig en structureel ‘benen op tafel gesprek’, ook kun je naar elkaar uitspreken dat het Ok is wanneer je bij vragen ‘gewoon’ bij elkaar binnen kunt lopen en kun je met elkaar afspraken maken over vertrouwelijke stukken.
- Schrijf (naar aanleiding van dit gesprek) bijvoorbeeld (samen) een notitie ‘informele inspraken’ of neem de afspraken in het [medezeggenschapsreglement](#) op.
- De raad heeft recht op minimaal twee keer een gesprek met de Raad van Toezicht (artikel 9.8.2). Gebeurt dit? Is het bestuur hierbij aanwezig? Kan hier vrijuit gesproken worden? Wordt de raad betrokken bij het benoemen van nieuwe RvT leden? Binnen de RvT van hogescholen wordt een van de leden benoemd op voordracht van de medezeggenschapsraad (WHW artikel 10.3d.4), gebeurt dit? Universiteitsraden hebben op z’n minst instemmingsrecht op de profielen van nieuwe RvT leden (WHW artikel 9.7.5), gebeurt dit? Wil je als universiteit ook niet de medezeggenschap een RvT lid voor laten dragen?
- Transparantie is essentieel voor wederzijds vertrouwen. Onderwerpen waarover naar transparantie gevraagd kan worden
 - o [Instellingscollegegelden](#). Dit is een onderwerp dat studenten *direct* raakt, moet je de medezeggenschapsraad hier geen instemmingsrecht op geven?
 - o (Voor)investeringen die voortvloeiën uit het leenstelsel, waar gaan deze heen? Hier kun je met je CvB al in een vroeg stadium over in gesprek gaan.

Faciliteiten

- [Faciliteiten](#) zijn van essentieel belang voor goede medezeggenschap. Een raad moet zich professioneel kunnen organiseren en scholen om daadwerkelijke en goede bijdrage te kunnen leveren. Organiseer met elkaar voldoende mogelijkheden voor:
 - Tijd om te vergaderen, voor te bereiden en in contact te staan met de achterban. Colleges en tentamens moeten niet belemmerend werken, zowel bestuur als docenten moeten hier flexibel mee om gaan.
 - Ambtelijke ondersteuning. Niet alleen voor verslagen e.d. maar ook voor het faciliteren van structureel overleg tussen centrale en decentrale raden kan ambtelijke ondersteuning een belangrijke rol spelen.
 - Juridische ondersteuning
 - Scholing. Lidorganisaties van het ISO geven aan op z’n minst scholing nodig te hebben over de WHW, het lange termijn beleid van de instelling, het bekostigings-/verdeelmodel en het lezen van een begroting. Per jaar kan nodige scholing verschillen, belangrijk is dat de raad proactief wordt benaderd, een mogelijkheid is

om een scholingsbudget op te stellen en deze beschikbaar te stellen aan de raad zelf. Een raad kan bijvoorbeeld ook zelf kiezen bij wie ze de scholing afnemen, zeker wanneer er behoefte is aan objectief advies.

Rechten

- De wet¹ is bedoeld als minimum, niet als maximum. Nog te vaak merken we op dat bredere kaders dan de wet aangeeft niet worden gehanteerd, de wet lijkt zo wel een afvinklijstje te zijn geworden. Bespreek met elkaar waar de raad recht (informatierecht, adviesrecht, instemmingsrecht) op heeft en stel eigen kaders met elkaar op die bij jullie instelling passen. Ook dit kun je vastleggen in het medezeggenschapsreglement
- In de wet is het initiatiefrecht (WHW artikel 9.32.2 & 10.19.2) vastgelegd: je bent bevoegd aan het bestuur voorstellen te doen waarop het bestuur binnen drie maanden moet reageren. Raden kunnen hier zelf gebruik van maken, bestuurders kunnen hun raad op de mogelijkheid attenderen.
- In de wet is ook het versterkt initiatiefrecht (WHW artikel 9.32.2a & 10.19.2a) vastgelegd: je bent als raad bevoegd het bestuur ten minste twee maal per jaar uit te nodigen om het voorgenomen beleid te bespreken. Raden kunnen hier zelf gebruik van maken, bestuurders kunnen hun raad op de mogelijkheid attenderen.

Democratisch bestuur

Transparantie

- Een democratisch bestuur is niet de oplossing voor alle problemen. Wel kun je met elkaar bespreken hoe je de benoeming van het bestuur democratischer in kunt richten. Een voorbeeld:
 - In de sollicitatieprocedure van een CvB-lid heeft de studentengeleding het recht een student uit eigen geleding of een oud-studenteraadslid aan te dragen om onderdeel te zijn van de selectiecommissie.

Studentassessor

Een studentassessor kan enerzijds bijdragen aan een goede en tijdige informatiestroom van bestuur naar student, anderzijds aan het creëren van een continu studentgeluid bij beslissingen die het bestuur maakt. Voor het succes van een studentassessor is het belangrijk dat er bij zowel bestuur als medezeggenschapsraad draagvlak is voor deze functie. Een assessor de (informele gesprekken met de) medezeggenschapsraad niet vervangen. Het is goed om de mogelijkheid van een studentassessor op zowel centraal als decentraal niveau te bespreken. Daarbij zijn er in ieder geval drie dingen die je jezelf kunt afvragen:

- Draagt een dergelijke functie bij aan een betere informatiestroom & continu studentgeluid bij beslissingen?
- Is er draagvlak vanuit bestuur en medezeggenschapsraad?
- Hoe is de medezeggenschapsraad betrokken bij de selectieprocedure van een assessor?

¹ Op www.iso.nl/medezeggenschap zijn de belangrijkste artikelen uit de [WHW](#) op een toegankelijke manier uitgelegd

Betrokkenheid gemeenschap

Representatie

- Zorg dat de medezeggenschapsraad een afspiegeling is van de populatie binnen de instelling.
- Voer als bestuur en medezeggenschapsraad ook regelmatig gesprekken met studieverenigingen en anderen binnen de instelling. Een voorbeeld is om ook 'gewone' studenten uit te nodigen bij informele gesprekken tussen de raad en bestuur.
- Draag met zijn allen verantwoordelijkheid voor het promoten op de medezeggenschapsraad. Dit kan bijvoorbeeld door als bestuurder bij de opening van het academisch jaar al de medezeggenschap te noemen.

Betrekken bij beleid

- Creëer betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij alle lagen, juist ook dichter op het onderwijs zelf. Dit kan bijvoorbeeld door deelraden en opleidingscommissies een sterkere positie te geven.
- Bedenk met elkaar innovatieve manieren om met meerdere mensen binnen de instelling de dialoog aan te gaan over beleid. Een voorbeeld is het organiseren van een denktank. Dit kun je alleen met de studenten doen, maar voor een groter draagvlak en bredere verspreiding kun je dit ook samen met medewerkers en het CvB doen.
- Het vertalen van hoe een plan tot stand is gekomen op een laagdrempelige manier kan bijdragen aan begrip binnen de instelling. Neem anderen ook mee in het proces, en niet alleen de uitkomst. Dit kan bijvoorbeeld via een filmpje of via social media.